

כאן ועכשיו

שירת אהקד 18 נשאים אקטואליים

פעילות צה"ל ברפיח

פעילות צה"ל ברפיח

כוחות צה"ל בהובלת אוגדה 162 החלו בליל יום שני, ה-6 במאי, בהכוננה מודיעינית של שב"כ ואמ"ן, בפעילות ממוקדת כנגד תשתיות טרור של חמאס באזורים מוגבלים במזרח רפיח. במסגרת הפעילות, השיגו הכוחות שליטה מבצעית במעבר רפיח בצידו העזתי, שבמזרח רפיח, זאת בעקבות מידע מודיעיני כי מחבלים משתמשים במרחב המעבר לצורכי טרור. ממרחב המעבר בוצע ביום ראשון ירי פצמ"רים לעבר מעבר כרם שלום, שכתוצאה ממנו נהרגו ארבעה לוחמי צה"ל ונפצעו נוספים. במסגרת הפעילות, מטוסי קרב של חיל האוויר וכוחות חטיבת האש 215 תקפו והשמידו מטרות טרור של חמאס ביניהן מבנים צבאיים, תשתיות תת-קרקעיות ותשתיות טרור נוספות. עד כה חוסלו כ-20 מחבלים במהלך הפעילות. הכוחות איתרו עד כה שלושה פירי מנהרות מבצעיים במרחב. אין נפגעים לכוחותינו. טרם תחילת הפעילות, התבצע תיאום מקדים עם הארגונים הבינלאומיים הפועלים במרחב בבקשה לנוע לעבר האזור ההומניטרי, זאת מתוך מאמץ הפינוי שהחל עם הודעת צה"ל לאוכלוסייה ביום ראשון, ה-5 במאי.

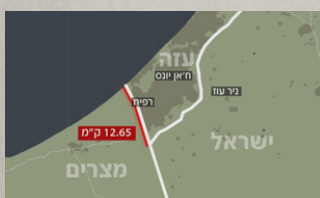
רקע על העיר רפיח

רפיח היא העיר הדרומית ביותר ברצועת עזה. היא אחת הערים העתיקות בשטח ארץ ישראל, כשהעדויות הראשונות להתיישבות בה מתחילות כבר בתקופת הברונזה (המאה ה-15 לפנה"ס). עם סיום מלחמת העצמאות שלטה בעיר מצרים, ואחרי מלחמת ששת הימים - ישראל. במסגרת הסכם השלום עם מצרים נוצרה בעיה מיוחדת עם העיר כיוון שמצרים דרשה שקו הגבול יעבור היכן שעבר בתחילת המאה העשרים, אך רפיח גדלה והתפשטה אל מעבר לגבול הבינלאומי. לכן, עם נסיגת ישראל מסיני, נחצתה העיר ונחלקה בין מצרים ובין רצועת עזה. תחילה הוצבה גדר פשוטה במרכזו של הרחוב שנקבע כקו הגבול בלב העיר. בהמשך, עקב הפיכת קו הגבול למוקד מתיחות על רקע האינתיפאדה ועל רקע ההברחות הרבות שהתבצעו במקום, הורחבה רצועת הגבול, הוקמו מכשולים לאורכה, ואזור זה הפך לחלק מרכזי מציר פילדלפי.

מהו ציר פילדלפי?

ציר פילדלפי (שמו לפי מפות הקוד של צה"ל) הוא רצועת חיץ על גבול מצרים-רצועת עזה, שהוקמה עם העברת סיני מישראל למצרים ב-1982 בעקבות הסכם השלום, והיה בשליטה ביטחונית ישראלית. בציר פילדלפי נכלל גם מעבר רפיח, שנועד לאפשר לתושבי רצועת עזה לעבור למצרים, והעניק לישראל אפשרות פיקוח על העוברים במעבר הגבול על מנת לוודא שאינם מבריחים נשק. בתקופת האינתיפאדה הראשונה, בניסיון לעקוף את ציר פילדלפי, חפרו לראשונה הפלסטינים מנהרות להברחת אנשים וסחורות. ציר פילדלפי הפך לזירת קרב אינטנסיבית שבה ירו מחבלים פלסטינים מאות טילים ורקטות נ"ט, הפעילו מאות מטענים וביצעו אלפי אירועי ירי לעבר כוחות ומוצבי צה"ל בציר.

ב-10 בספטמבר 2005 פינה צה"ל את הציר כחלק מתוכנית ההתנתקות והשלמת היציאה מרצועת עזה. ממשלת ישראל החליטה להעביר את הציר לידי המצרים. לאחר יציאת ישראל מרצועת עזה התעצמו ההברחות בציר, והן כללו חומרי נפץ, טילי נ"ט ורקטות ארוכות-טווח, ובהמשך גם תנועת אנשים וסחורות. ההברחות סייעו לחיזוק כוחו הצבאי של החמאס, לקראת ההפיכה הצבאית שערך בקיץ 2007, ובמהלכה השתלט על הרצועה.

קרדיט: חדשות N12

כאן ועכשיו

שיבת ארץ ונשאים אקטואליים

פעילות צה"ל ברפיח

מה האתגרים שהפעולה ברפיח יכולה לזמן לכוחות?

לאורך המלחמה ברצועת עזה פינה צה"ל את תושבי צפון ומרכז הרצועה - דרומה, מתוך ניסיון להימנע מפגיעה בבלתי מעורבים. עקב הפינוי, התרכזו מרבית אוכלוסיית הרצועה בדרומה ובעיקרה בעיר רפיח, שם שוהים כ-1.4 מיליון פלסטינים. הפעולה ברפיח גם מציבה אתגר עבור מדינת ישראל אל מול הקהילה הבינלאומית בהיבט ההומניטרי עקב הצפיפות וריבוי האזרחים במקום.

מה יחסה של מצרים להתרחבות הלחימה לרפיח?

מצרים עוינת את חמאס, בהיותו ארגון דתי קנאי הקשור לתנועת האחים המוסלמים, שהוצאה מחוץ לחוק במצרים. אולם, מצרים אינה יכולה להתייחס בשוויון נפש לאפשרות של פגיעה באזרחים פלסטינים בלתי מעורבים כה קרוב לגבולה. המצרים מעדיפים להימנע ממעבר של פליטים מעזה לסיני, ופעלו מול ישראל ומול החמאס על מנת למנוע פעולה צבאית ברפיח שעלולה לדחוק אזרחים עזתים לעברה. על פי דיווחים בתקשורת, מצרים עיבתה כוחותיה מעבר לגדר הגבול עם רצועת עזה על מנת למנוע ולמצמם הברחה של אנשים, סחורות ותחמושת. בכל תקריות האש בין ישראל לחמאס בעבר שמשה מצרים כמתווכת להשגת הסדר, וגם כיום היא מתווכת משמעותית במסגרת השיחות על מתווה לשחרור חטופים.

מה חשיבותה של הפעולה ברפיח?

רפיח מהווה את אחד ממעוזי חמאס האחרונים ברצועת עזה. אחרי שהגיע צה"ל להישגים מרשימים בצפון הרצועה ובמרכזה, הביא לפירוקם של מסגרות בסדרי גודל של גדודים וחטיבות רבות וחסיל בכירים בארגון - רפיח היא אחד האזורים האחרונים בהם מתרכזים כוחות רבים של ארגון הטרור חמאס. כניסה לרפיח ופגיעה בכוחות אלו משמעותית לצורך עמידה במטרות המלחמה. בנוסף, מעברי הגבול הנוספים המובילים לרצועת עזה נמצאים בפיקוח ושליטה ישראלית ובהם נעשה בידוק לכלל הסחורות המגיעות לרצועה. הפעולה ברפיח תאפשר שליטה ישראלית על מעבר הגבול ומניעת הברחת נשק וציוד לחימה לתוך הרצועה.

כוחות צה"ל בציודו הפלסטיני של מעבר רפיח

כרוזי צה"ל הקוראים לאוכלוסייה להתפנות מאזורי הלחימה ברפיח

כניסת כוחות צק"ח 401 למעבר רפיח בציודו העזתי

